



PROTOKOLL

Datum
2022-04-13

Diarienummer
V-2022-0087

Fakultetsrådets möte

Protokoll nummer:

3/2022

Datum för mötet:

13 april 2022 kl. 12.30-16.30

Plats för mötet:

Arabella, Teknikringen 1 på KTH samt via zoom

Närvarande ledamöter:

Lärarrepresentanter

Anders Forsgren, dekanus, ordförande

Sofia Ritzén, prodekanus

Elena Dubrova

Gunnar Karlsson

Joakim Lilliesköld

Anna Wistrand

Externa representanter

Lars-Henrik Jörnvig

Pia Wågberg

Studeranderepresentanter

Amanda Andrén

Representanter för arbetstagarorganisationer (med närvaro- och yttranderätt)

Elisabeth Hammam Lie

Olav Vahtras

Frånvarande

Tobias Krantz

Mayank Sewlia

Nina Wormbs

Övriga närvarande/föredragande:

Petra Rosenquist, § 6

Stefan Östlund, § 7

Åsa Rurling, § 7-9

Inger Wikström Öbrand, § 7-9

§ 1 Mötet öppnas

- a) Val av justerare

Joakim Lilliesköld väljs till justerare.

- b) Dagordning

Dagordningen fastställs.

- c) Fråga om jäv

Inget jäv uppges.

- d) Föregående möte

Ordförande informerar om att föregående mötesprotokoll är justerat och upplagt på KTH:s webb.

- e) Meddelanden

Ordförande informerar om bifogade meddelanden. Ordförande avser att återkomma angående genomlysningen av GVS, eventuellt kommer universitetsdirektören att bjudas in till ett kommande möte.

§ 2 Rapporter

Dekanus rapporterar att arbetsgruppen som utsetts för översyn av fakultetsrådets *Anvisning om antagning till docent* har påbörjat sitt arbete och kommer att återrapportera till fakultetsrådet vid ett kommande möte. Även fakultetsrådets arbetsgrupp för *Morgondagens fakultet* har påbörjat sitt arbete.

Prodekanus informerar från etikutskottet. Utskottets arbetsgrupp för översyn av *KTH:s etiska policy* arbetar nu vidare med att se över KTH:s värdegrund.

Prodekanus informerar att utbildningsnämnden genomfört en studieresa till Eindhoven University of Technology och Delft University of Technology tillsammans med grundutbildningsutskottet med syfte att utbyta erfarenheter om hur man arbetar med att utveckla framtidens utbildning. Resan var mycket givande och en längre presentation ges gärna vid ett kommande möte.

Dekanus informerar att kommande kollegialt forum den 25 april kommer att ha temat ansvarsfull internationalisering. Tommy Shih, seniorrådgivare vid Nationellt kunskapscentrum om Kina (NKK) samt docent på Lunds universitet, är inbjuden talare.

§ 3 Val av ledamöter till docentkommittén för ITM

Ordförande informerar att fakultetsrådet enligt anvisningen om antagning som docent (V-2018-0355, V-2019-0607) ska utse lärarrepresentanter i skolornas docentkommittéer efter förslag från skolchef. ITM-skolan önskar nu fler kvinnliga ledamöter för att kunna bilda en könsbalanserad docentkommitté och föreslår fyllnadsval av professor Viktoria Martin och professor Malin Selleby.

Fakultetsrådet diskuterar.

Beslut: Fakultetsrådet beslutar att utse Viktoria Martin och Malin Selleby till ledamöter i ITM-

skolans docentkommitté från och med 2022-04-13 och tillsvidare, dock längst till och med 2023-12-31.

§ 4 Remiss av ramverk för högskolepedagogisk utveckling, V-2022-0224

Ordförande informerar att fakultetsrådet har fått Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) förslag till ramverk för högskolepedagogisk utbildning på internremiss. Remissen har även skickats till utbildningsnämnden, forskarutbildningsutskottet, grundutbildningsutskottet, ALP och ITM/institutionen för lärande.

Fakultetsrådet diskuterar om och hur rådet bör svara på remissen.

Beslut: Fakultetsrådet delegerar till arbetsgruppen för *Morgondagens fakultet* (dekanus, Gunnar Karlsson och Anna Wistrand) att ta fram ett remissvar med fokus på relevanta delar.

§ 5 Delegation av stipendiebeslut för KTH-anknutna stiftelser, VT-2022-0040

Ordförande informerar att stiftelsefunktionen vid KTH föreslår att fakultetsrådet delegerar beslutanderätten till stipendierådets ordförande för effektivare administration och en mer likvärdig bedömning av stipendieansökningar.

Fakultetsrådet ska enligt stiftelseförordnanden fatta beslut om mottagare av stipendier för nio av KTH:s 98 anknutna stiftelser. Vid en genomgång av samtliga stiftelser med anknuten förvaltning till KTH framkom det att den beslutandeinstans som står i stiftelseförordnandet ofta inte är samma instans som idag fattar beslut om mottagare av stipendium och att det har blivit praxis att stipendierådets ordförande fattar de flesta besluten.

Fakultetsrådet diskuterar bland annat varför så lite medel delats ut ur stiftelserna och om rådet på något sätt kan bidra till att fler söker stipendier inom KTH. Fakultetsrådet kommer att bjuda in Ulrika Bengtsdotter, stiftelsespecialist (RSO/GVS), till kommande möte för en fortsatt diskussion.

Beslut: Fakultetsrådet beslutar att delegera till ordförande för KTH:s stipendieråd att besluta om mottagare av stipendium från följande KTH-anknutna stiftelser:

Stiftelsen Heumans fond
Kjellbergs J.E. Stiftelse
Smitts stiftelse
Stiftelsen Teknologiska Institutet
Törners Stiftelse
Anders Lindstedts stiftelse
Nobelska Stiftelsen
Klasons Stiftelse

Fakultetsrådet beslutar även att avsäga sig uppgiften att inkomma med sin åsikt om inkomna stipendieansökningar till Stiftelsen Henrik Göranssons Sandviken Stipendiefond.

Dessa beslut upphäver eventuella tidigare beslut.

§ 6 Upphävande av anvisning om centralt finansierad sabbatsperiod, V-2022-0241

Petra Rosenquist, HR-specialist (HR/GVS), informerar om att *Fakultetsrådets anvisning om centralt finansierad sabbatsperiod för lärare* (V-2019-0438) bör upphävas då satsningen

avslutats. En ny process finns beslutad i KTH:s verksamhetsplan för år 2022 där hantering kommer att ske lokalt på varje skola. Petra Rosenquist presenterar även resultat och en utvärdering av satsningarna mellan åren 2015-2017 samt 2018-2020.

Fakultetsrådet diskuterar satsningen och den utvärdering som gjorts. Fakultetsrådet avser att på sikt bjuda in skolchefer för en uppföljning av den nya processen.

Beslut: Fakultetsrådets beslutar att upphäva *Fakultetsrådets anvisning om centralt finansierad sabbatsperiod för lärare* (V-2019-0438).

§ 7 Globala relationer och internationella samarbeten

Stefan Östlund, vicerektor för globala relationer och internationella samarbeten, presenterar aktuella frågor kring KTH:s arbete med internationalisering. Bland annat så har KTH tillsammans med Lunds universitet, Karolinska institutet och STINT publicerat en vägledning för ansvarsfull internationalisering.

Fakultetsrådet diskuterar bland annat det kollegiala ansvaret för ansvarsfull internationalisering och värdet av att den framtagna vägledningen sprids inom kollegiet.

§ 8 Förslag till slutrapport för regelbunden granskning av KTH:s högskoleingenjörsprogram

Prodekanus och Inger Wikström Öbrand, kvalitetssamordnare (MO/GVS), informerar om den regelbundna granskningen av KTH:s högskoleingenjörsprogram. Utifrån sakkunniggruppernas bedömrappporter till respektive program har man tagit fram ett förslag till slutrapport för den första, KTH-gemensamma regelbundna granskningen. Syftet med slutrapporten är dels att lyfta de programövergripande slutsatser som granskningen har resulterat i samt dels att ge fakultetsrådet möjlighet att lämna rekommendationer för åtgärd på de problem som granskningen tydligt pekar på bör lösas på en KTH-övergripande nivå.

Fakultetsrådet diskuterar rapportens övergripande struktur, förslag till slutsatser och rekommendationer. Man diskuterar även vem som är mottagare av rapporten och vem som ansvarar för att åtgärder genomförs. Rådet enas om ett antal justeringar i rapporten.

Beslut: Fakultetsrådet beslutar att fastställa rapporten med de tillägg som framkom under mötet (bilaga 1 till protokollet). Slutrapporten kommer att skickas för kännedom och åtgärd till bland annat utbildningsnämnden och KTH:s skolor.

§ 9 Genomlysning av kvalitetssystemet för utbildning – syfte med kvalitetssystemet och dess olika delar samt utvecklingsförslag

Prodekanus, Åsa Rurling och Inger Wikström Öbrand, kvalitetssamordnare, MO/GVS rapporterar från arbetet med genomlysningen av kvalitetssystemet för utbildning. Arbetsgruppen har inhämtat synpunkter på nuvarande system brett inom KTH samt gjort en utblick till andra lärosätens kvalitetssystem. Utifrån detta har man tagit fram ett förslag till ett inriktningsbeslut om syftet med olika kvalitetssäkringsaktiviteter inom KTH:s kvalitetssystem samt vad som bör behållas respektive utvecklas i det nuvarande systemet. Systemet kan också behöva anpassas efter kommande revideringar i UKÄs nationella system.

Fakultetsrådets diskuterar syftet med KTH:s kvalitetssystem och dess olika delar. Vidare diskuteras vad som bör behållas respektive utvecklas i det nuvarande systemet. Några kommentarer som nämns är bland annat att det är viktigt att systemet har tillförlitliga kvantitativa data, att information och beslut tas fram på rätt nivå i organisationen samt vikten

av studentinflytande. Joakim Lilliesköld och Amanda Andrén, THS, lyfter att genomlysningen ger ett lämpligt tillfälle att även se över KTH:s system för kursvärdering (inkl. LEQ) och att ett uppdrag kring kursvärdering bör formuleras till e-lärande som väntar på fakultetsrådets/kvalitetssystemets krav för att ta fram en ny lösning för kursanalyser.

Beslut: Fakultetsrådet fattar ett inriktningsbeslut om syfte med KTH:s kvalitetssystem och dess olika delar samt vad som bör behållas respektive utvecklas i det nuvarande systemet enligt det underlag som skickats ut inför mötet samt med vissa tillägg som framkommit under mötet (bilaga 2 till protokollet).

§ 10 Hedersdoktorer 2022

Anders Forsgren, ordföranden för nomineringskommittén för hedersdoktorer, föredrar kommitténs arbete med att utse årets hedersdoktorer och går igenom nominerade kandidater.

Fakultetsrådet diskuterar kandidaterna och kriterier för utseende av hedersdoktorer. Slutligt förslag på hedersdoktorer för 2022 kommer att presenteras på fakultetsrådets möte den 19 maj.

§ 11 Övriga frågor

Dekanus redogör kort för planeringen för fakultetsrådets studieresa till Danmarks Tekniske Universitet (DTU) den 31 augusti-1 september. Dekanus redogör även för fakultetsrådets möjlighet till studiebesök på Scania den 9 juni, mötestiden skulle i detta fall behöva utökas till en heldag. Fakultetsrådets ledamöter ställer sig positiva till detta.

Fakultetsrådet diskuterar även sitt inplanerade internat den 4 och 5 oktober. Fakultetsrådet beslutar att låta datumen ligga kvar men att mötet eventuellt kommer att kortas ner till enbart eftermiddagen den 4 oktober.

§ 12 Sammanträdet avslutas

Ordförande förklarar dagens möte avslutat.

Vid protokollet

Elin Mellqvist

Sekreterare

Anders Forsgren

Ordförande

Justeringsdatum:

Joakim Lilliesköld

Justerare

Justeringsdatum:



PM

Dokumentdatum
2022-04-13

Ev. diarienummer

 Skapat av
Prodekanus,
kvalitetssamordnarna

Slutrapport för pilotomgång av regelbunden granskning av utbildning, högskoleingenjörsprogrammen

KTH:s kvalitetssystem och ansvarsfördelning

KTH:s kvalitetssystem består av två övergripande delar, kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning (RG), som tillsammans syftar till att säkra och utveckla hög kvalitet i KTH:s utbildningar på samtliga nivåer. Kontinuerlig uppföljning genomförs årligen och leds av fakultetsrådet via dekanus och prodekanus. Regelbunden granskning (RG) genomförs vart sjätte år och leds av skolledning och utbildningsansvariga vid respektive skola enligt rektors riktlinje och fakultetsrådets anvisning¹.

Syftet med regelbunden granskning

Den regelbundna granskningen ska säkerställa att KTH:s utbildningar har hög kvalitet och att utvecklingen drivs systematiskt och strategiskt för att uppfylla de krav och mål som finns för utbildningarna. Hög kvalitet innebär i detta sammanhang att utbildningen ger studenter och doktorander rätt förutsättningar i utbildningen och säkerställer att studenter och doktorander har nått målen för utbildningen när de tar ut examen.

Regelbunden granskning – pilotomgång

KTH genomförde under 2021 den första regelbundna granskningen av utbildning. Denna omgång genomfördes skolövergripande och under ledning av prodekanus och kvalitetssamordningsfunktionen på ledningskansliet. Baserat på de planer som respektive skola tagit fram för att genomföra regelbunden granskning, skolornas behov av centralt stöd för att genomföra granskningarna, tydliga samordningsvinster samt idéer för att revidera moment i den regelbundna granskningen, fattade fakultetsrådet beslut om att pilottesta regelbunden granskning av utbildning i gemensam regi. Utifrån diskussioner i utbildningsnämnden beslutades att pilotomgången skulle genomföras med högskoleingenjörsprogrammen (HING).

Arbetet med pilotomgången pågick under perioden januari-december 2021. Nio av KTH:s tio högskoleingenjörsprogram ingick i granskningen. Utbildningarna delades in i tre kluster utifrån ämnena i utbildningarna; data- och elektroteknik, maskinteknik och ekonomi samt byggt teknik. En bedömargrupp tillsattes per kluster och grupperna bestod vardera av två sakkunniga, varav en av kom från ett annat lärosäte, och en arbetslivsrepresentant. I en av grupperna ingick även en studentrepresentant. Till övriga grupper kunde studentrepresentanter inte rekryteras.

Det huvudsakliga bedömningsunderlaget för bedömargrupperna har utgjorts av den självvärdering som respektive programansvarig (PA) har skrivit. Under en dag besökte bedömarna även KTH:s olika campus för att ta del av de miljöer som utbildningarna bedrivs inom, samt för att intervjua programansvarig, och i vissa fall även lärare och studenter på programmen. Ett utkast av bedömargruppernas rapporter har kommenterats av

¹ Riktlinje om kvalitetssäkring av utbildning, V-2018-0714/K.S 1.2, Anvisning om regelbunden granskning av utbildning vid KTH, V-2018-0730

programansvariga och bedömargrupperna har tagit hand om synpunkter och frågor från programansvariga innan de lämnade in sina slutrapporter till KTH. Eftersom denna RG har varit en pilotomgång har något olika arbetssätt och modeller för rapporter tillämpats i de olika bedömningsgrupperna.

Processen i piloten utvärderas under vårterminen 2022

Under första halvan av 2022 utvärderas processen och metoden inklusive samtliga underlag som ingått i granskningen inom ramen för prodekanus VP-uppdrag att genomföra en genomlysning av kvalitetssystemet avseende utbildning. Genomlysningen ska vara ett underlag till revideringen av den modell av regelbunden granskning som ska användas på KTH. Som ett led i detta har programansvariga och grundutbildningsansvariga bjudits in till en halvdags workshop där syftet är att utvärdera processen i pilotomgången samt fortsätta diskussionerna om hur utfallet från granskningen kan tas vidare både inom respektive program men även inom KTH som helhet.

Sammanställning av utvecklingsområden och rekommendationer per bedömningsområde

Den regelbundna granskningen har utgått ifrån UKÄ:s bedömningsområden och -grunder, samt KTH:s fyra pelare: jämställdhet, internationalisering, digitalisering och hållbar utveckling. Bedömarna har skrivit fram styrkor, utvecklingsområden och rekommendationer till respektive program i en bedömargruppsrapport. I den kontinuerliga uppföljningen 2022 har PA lämnat in handlingsplaner utifrån utfallet i RG och skolornas GA har tillsammans med skolcheferna för berörda skolor summerat utfallet. Det senare har också legat till grund för denna rapport.

Utbildningens förutsättningar

Styrkor som lyfts fram för förutsättningarna är att undervisande lärare i programmen har gedigen erfarenhet från området och majoriteten har pedagogisk kompetens. Bedömargrupperna bedömer även utbildningsmiljöerna inklusive lokalerna som mycket bra. Samtliga utbildningar bedöms dock ha brist på undervisande lärare till programmen. Detta löses i de allra flesta fall med hjälp av konsulter från näringslivet. Dessa konsulter kan arbeta med korta kontrakt inom utbildningen, vilket gör det svårt för PA att säkerställa den pedagogiska kompetensen. I bedömargruppernas rapporter lyfts för åtta av nio program att de har lågt antal sökande och även låg genomströmningsgrad. Granskningen visade att samtliga program har problem med låg svarsfrekvens på kursvärderingar, samt att de i varierande grad har fungerande programråd.

Utbildningens utformning, genomförande och resultat

Detta bedömningsområde är det mest omfattande i granskningen där bedömargrupperna bl.a. granskat sex utvalda mål från examensordningen för högskoleingenjörsexamen. Det som tagits med här i slutrapporten är utvecklingsområden som är gemensamma för flera eller samtliga av programmen. Progressionen nämns både som en styrka och ett utvecklingsområde; inom vissa program bör just detta ses över, medan andra är väl genomarbetade och kan tjäna som goda exempel. Bedömarna fann även god variation inom programmen avseende examinationsformer. Progressionen i relation till examens- och lokala mål bör ses över av flertalet av programmen. Rutiner för uppföljning kan förbättras, bl.a. genomför inte samtliga program mitterminsuppföljningar.

Studentperspektiv i utbildningen

KTH uppfyller högskolelagen avseende studentinflytande, då studenter finns representerade i beredande och beslutande organ inom KTH. Bedömagrupperna fann även att kursvärderingar går igenom vid kursstart samt att vidtagna åtgärder redovisas. Bedömagrupperna påpekar dock skillnader i studentinflytandet mellan KTH:s olika campus. I Flemingsberg har programmen svårt att rekrytera programansvarig student (PAS) och på campus Kista noterade bedömarna att engagemanget från studenterna i sina respektive program var lågt. Även här lyfts den låga svarsfrekvensen på kursvärderingar som en utmaning att komma till rätta med.

Arbetslivsperspektiv i utbildningen

Bedömningsområdet samverkan med näringslivet hade det mest positiva utfallet för samtliga program. KTH:s högskoleingenjörsutbildningar bedöms ha en mycket väl etablerad kontakt med näringsliv och företag, både i närheten av respektive campus och via gästföreläsare, att uppgifter i kurser hämtas från företag, och även en genomtänkt användning av konsulter i kurserna (där konsulter inte kompenserar för lärarbrist). De utbildningar som ges vid campus Flemingsberg rekommenderas trots denna positiva grund att utveckla fler samarbeten i närområdet till campus. Samtliga program rekommenderas att utveckla arbetslivets perspektiv via programråden och samtliga bör även utveckla uppföljningen av samverkan i utbildningen.

Integrering av jämställdhet i utbildningen

Högskoleingenjörsutbildningarna har hunnit olika långt med integreringen av jämställdhet i programmen. Några utbildningar har inte påbörjat arbetet alls ännu, medan andra har kommit en bit på väg och ett fåtal, de som har integrerat spår 1, bedöms ha ett välfungerande JML-arbete i programmen.

Integrering av hållbar utveckling i utbildningen

Bedömningsområdet hållbar utveckling hade ett positivt utfall. KTH:s angreppssätt med att arbeta med ett urval av FN:s hållbarhetsmål lyfts fram som extra positivt. Sju av nio program bedömdes ha integrerat hållbar utveckling väl i programmen. Utvecklingsområden för programmen är att påbörja eller fortsätta arbetet med att utveckla progression i området inom programmet, samt att säkerställa en reell integrering.

Integrering av internationalisering

Granskningen visade att integreringen av internationalisering sker i mycket liten grad inom samtliga program. Ett program lyfts fram som ett gott exempel där PA har lagt samtliga valbara kurser under år 3 – för att möjliggöra för utbyten.

Digitalisering i utbildningen

En omställning till digitaliserade utbildningar samt det snabba behovet av distansundervisning påskyndades av pandemin. Utöver de anpassningar som gjordes under pandemin bedöms en majoritet av programmen ha en godtagbar nivå av digitalisering avseende moment i kurser, undervisningsformer eller moment i programmet. Särskilda utvecklingsområden är att stärka lärarnas digitala kompetens och att problematisera vad digital kompetens hos de blivande ingenjörerna är innebär.

Fakultetsrådets slutsatser för högskoleingenjörsprogrammen

Fakultetsrådets observationer och slutsatser har lagts i den ordning vi finner att de bör prioriteras för kvalitetssäkring på både kort och lång sikt.

Den strategiska resursen: lärarna

Den regelbundna granskningen visar tydligt att högskoleingenjörsutbildningarna största utmaning är tillgången på lärare. Skolorna har sedan tidigare haft kännedom om HING-lärarnas utsatthet bl.a. p.g.a. att undervisande lärare saknas och granskningen bekräftar den situationen. Den stora lärarbristen leder till en mycket hårt belastad lärarkår. I några program är situationen alarmerande där undervisningen endast kan bedrivas p.g.a. att lärarna jobbar ohälsosamt mycket övertid. Situationen medför också att befintlig lärargrupp inte har möjlighet att vare sig bedriva ett förändringsarbete eller delta i egen kompetensutveckling. Varje nytt moment eller aktivitet blir en hög belastning. Lösningen har varit att konsulter hyrs in vilket ger fördelen att det är personer som är yrkesverksamma som tar med sig dessa erfarenheter och kompetenser in i programmet, men det medför flera nackdelar då det är temporära lösningar, ibland ad hoc-lösningar i sista stund, vilket inte ger stabilitet och kontinuitet till PA, kurslärare, lärare och programmets utveckling. Konsulternas pedagogiska kompetens är osäker och ibland otillräcklig. De kan inte heller alltid bidra till forskningsanknytning inom kursen eller programmet, och de kan inte engageras i långsiktig kvalitetsutveckling som exempelvis kopplar till strategiska frågor såsom JML-integration. Sammantaget skapar dessa faktorer en stor risk för programmets kvalitet. Problemet kan inte lösas med tillförande av resurser om inte också nyrekrytering sker eller att fler lärare fördelas till att undervisa på HING.

Det finns en informell kultur inom KTH som gör skillnad i status mellan HING och civilingenjörsutbildningen (CING). Kulturen gäller såväl för studenter som för personal, att det anses "finare" att studera till CING och att undervisa på CING-program i jämförelse med HING. Detta är förstås väldigt olyckligt och det är svårt att komma åt en kulturfråga. Det är också lätt hänt att oavsiktligt fortsätta reproducera statusnivåer varför frågan behöver belysas och lärarresursen på HING behöver hanteras tillsammans med lärarresursen i annan undervisning. Frågan om olika status behöver hanteras.

Söktryck och genomströmning

Högskoleingenjörsprogrammens låga söktryck är en utmaning som skolledningarna har känt till i flera år. Den regelbundna granskningen visar att söktrycket är otillräckligt på många av programmen och till och med alarmerande lågt på några av programmen. Det låga antalet sökande skapar problem i utbildningarna då alla utbildningsplatser inte fylls och/eller fylls med studenter som kräver stora insatser av flera funktioner för att klara moment och kurser. Granskningen visar också att genomströmningen på programmen ligger på låga tal, på några av programmen är genomströmningen oroväckande låg. Där några eller alla av följande förutsättningar, lågt söktryck, tomma undervisningsplatser, svaga studenter och/eller låg genomströmning, finns riskerar de att bidra eller samverka till att kvaliteten på programmen sänks. PA upplever en frustration över att inte ha inflytande på rekryteringsaktiviteterna till sina program där de menar att aktiviteterna inte är anpassade för programmet eller nödvändigtvis inte heller speglar programmets innehåll och framtida arbetsmarknad, något som gör att man missar rätt målgrupper. Det kan även vara en bidragande orsak till avhopp. Fakultetsrådet menar att detta är en aspekt som kan påverka söktrycket, och som möjligen är särskilt viktig på kortare sikt. När attraktiviteten för ett program ska bedömas bör också det totala utbudet av högskoleingenjörsprogram i KTH:s utbildningsportfölj beaktas.

Strategisk diskussion om KTH:s programutbud

Granskningens resultat visar att det finns ett antal KTH-övergripande och gemensamma utmaningar för HING-programmen. Innehållsmässigt ligger också flera program nära varandra och två har till och med samma namn men ges av olika skolor. Utöver att KTH möjligen erbjuder för många platser på HING generellt så finns det för de program som har samma namn eller närliggande namn också en otydlighet för studenterna och en sannolik ineffektivitet inom KTH. Det otillräckliga söktrycket, låga genomströmningen samt lärarnas alarmerande arbetssituation på samtliga program pekar tydligt på behovet av att ta ett samlat grepp om KTH:s HING-program. En diskussion om KTH:s totala programutbud för HING behöver föras på skolövergripande nivå och den behöver också ske i förhållande till civilingenjörsutbildningarna och deras planeringstal och relevans. Detta efterfrågades också av skolchefer och GA på FR:s möte den 16 mars då regelbunden granskning diskuterades samt i skolornas handlingsplaner i årets KU. Dessa samtal bör fortsätta i lämpliga, strategiska grupper på flera nivåer inom KTH.

Studentinflytandet inom programmen är lågt

Granskningen visar att HING-programmen har låg svarsfrekvens på kursenkäter, att kursanalyser inte genomförs regelbundet, mitterminsuppföljningar görs inte, programansvariga studenter (PAS) är svåra att rekrytera för samtliga program och studenternas vilja att engagera sig i programutveckling är låg. Det här är extra tydligt för program som ges vid andra campus än campus Vallhallavägen. Studenternas upplevelse av utbildningsprogrammet och vilja att bidra i arbetet med att ständigt förbättra utbildningen är väldigt viktigt för kvaliteten i programmet. Nöjdheten med utbildningen påverkar även alumnrelationer och framtida ambassadörer för att studera på KTH, vilket gör det viktigt att förändra och förbättra rutinerna och arbetssätten för ett aktivt studentinflytande för samtliga program.

Bibehållandet av HING-utbildningarnas specifika egenskaper inom ramen för framtidens utbildning

Prodekanus ledde under 2020 en arbetsgrupp utsedd av UN som hade i uppdrag att identifiera vilka frågor som var av särskild strategisk vikt för KTH:s fortsatta utveckling av högskoleingenjörsutbildningarna. Ett stort antal frågor inom sju olika områden identifierades och avrapporterades till UN i december 2020 – det rörde i stor utsträckning frågor som också bedömningen inom RG lyfter fram, såsom den strategiska resursen lärarna och studentunderlag och genomströmning. Det rörde också KTH-strategiska frågor som breddad rekrytering och livslångt lärande och den potential som kan finnas i HING för båda dessa frågor. Som en följd av RG och i relation till KTH:s Framtidens utbildning så är det också viktigt att lyfta de särskilda egenskaper som HING-programmen har som torde vara viktiga för KTH och bör behållas.

Särskilda egenskaper som karakteriserar HING är deras längd, treåriga, att de har hög andel praktik i sina kurser och att studenterna är attraktiva i näringslivet, bland annat för att de har praktiska förmågor med sig och på kort tid anses bli självgående och effektiva. Hur attraktiv och kritisk högskoleingenjörerna är i förhållande till civilingenjörer bör möjligen undersökas ytterligare för att sätta det i relation till hur många KTH kan och bör examinera. Även de unika förmågor och kompetenser som HING:arna examineras med bör beaktas mer utförligt och det relaterar tydligt till det arbete som ska göras med både innehåll i utbildningar och utbildningsstrukturen i ramen för uppdraget Framtidens utbildning. KTH bör säkerställa att även högskoleingenjörer kommer ut med dels med de kompetenser som industrin efterfrågar,

dels med kompetenser som är oberoende av teknikområde, som exempelvis hållbar utveckling, jämställdhet och digitalisering. HING-programmen har samma problem som många andra utbildningar på KTH – att förmå integration av hållbar utveckling, jämställdhet och nya digitaliseringskompetenser, särskilt utmanande är det med ansträngda lärarresurser.

Fakultetsrådets rekommendationer för åtgärdsarbetet på KTH-gemensam nivå.

KTH behöver:

- Ett aktivt arbete med långsiktig bemanningsplan för HING-programmen både på skol- och KTH-nivå. Detta för att hitta eventuella synergier och möjligheter för utbyten mellan programmen. Planeringen bör omfatta PA, kurslärare, undervisande lärare, användandet av konsulter. Samtidigt är antalet lärare som kan undervisa i och utveckla programmen också en kortsiktigt viktig fråga för att hög kvalitet ska kunna säkerställas. Det här är en fråga som behöver hanteras i linjen, av skol- och institutionsledning men också tvärs över KTH för att undvika suboptimering av program.
- Fortsätta, och konkretisera, diskussionen om utbudet av HING-program (i relation till CIVING). Ta fram förändringsförslag som kan förankras och fattas beslut om inom en snar framtid. Frågan behöver hanteras i såväl strategiskt råd som skolchefsråd och beslut fattas inom skolorna. Utbildningsnämnden bör inkluderas i det strategiska utvecklingsarbetet.
- Hålla levande den strategiska diskussionen om KTH:s HING-utbud för att kunna avgöra om ett program med lågt söktryck ska pausa sitt intag ett givet år eller om en diskussion bör föras om ett program bör läggas ned. Underlag till dessa diskussioner kan exempelvis hämtas från årsredovisningen, KU där dataunderlag för söktryck per program årligen sammanställs. Om en flerårig trend med lågt söktryck finns för ett program bör en strategisk diskussion föras om programmets framtid och utvecklingsbehov. Frågan torde vara en fråga för skolledning men behöver också utredas av utbildningsnämnden.
- Adressera studentinflytandet inom programmen gemensamt på KTH-nivå. Samordna, mellan PA, PAS och THS centralt (där inte THS har vald representant på lokalnivå), insatser för att öka studenternas involvering i arbetet med att utveckla programmen. Kartlägga möjligheter för studentinflytande över programgränserna för att säkerställa inflytande. Frågan behöver hanteras av utbildningsnämnden och det ingår också i genomlysningen av KTH:s kvalitetssystem för utbildning som fakultetsrådet leder.
- Beakta HING-programmens unika egenskaper inom ramen för Framtidens utbildning och inkludera utvecklingen av HING aktivt i de kommande arbetsgrupperna, både för att HING möjligen har outnyttjad potential för flera viktiga frågor som rör alla utbildningar på KTH och för att HING behöver en aktiv vidareutveckling.

Syfte med kvalitetssystemet och dess olika delar (kvalitetssäkringsaktiviteter)

Kvalitetssäkringsaktivitet	Syfte
Kvalitetssystemet i sin helhet	Kvalitetssystemet för utbildning ska vara kvalitetsdrivande genom att - stödja kvalitetssäkrings- och kvalitetsutvecklingsarbete på alla utbildningsnivåer - stödja lärares, studenters och programansvarigas arbete med ständiga förbättringar - identifiera specifika brister för direkta åtgärder - ge ledningen på alla nivåer en samlad bild av utbildningarnas kvalitet samt underlag för fortsatt strategisk utveckling - identifiera goda exempel för erfarenhetsutbyte och lärande inom organisationen
Uppföljning av kurs	Uppföljning av kurs ska på ett systematiskt sätt identifiera en kurs styrkor och utvecklingsbehov, vidta åtgärder för att vidareutveckla kursen samt följa upp vidtagna åtgärder. Åtgärdsplan följs upp löpande under året.
Inrättande och avveckling av program (ej explicit inom kvalitetssystemet i dag)	Inrättande och avveckling av program ska medföra att det förs en strategisk diskussion om utbildningsutbud och att säkra att förutsättningar för hög kvalitet i och relevans för program finns.
Uppföljning av utbildningsprogram på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå, även behörighetsgivande utbildning	Uppföljning av program ska på ett systematiskt sätt identifiera ett programs styrkor och utvecklingsbehov i relation till programmets mål och progression samt definiera åtgärder för att vidareutveckla programmet. Åtgärder och förändringar följs systematiskt upp. Vidare ska utbildningarnas mål, progression och relevans ur ett strategiskt perspektiv säkerställas. Strategiska utvecklingsbehov för särskilda program eller grupper av program ska identifieras.
Uppföljning av utbildning för livslångt lärande, inklusive uppdragsutbildning	Uppföljning av utbildning för livslångt lärande genomförs för att på ett systematiskt sätt identifiera en utbildnings styrkor och utvecklingsbehov, vidta åtgärder för att vidareutveckla utbildningen samt följa upp vidtagna åtgärder. Uppföljning av utbildning för livslångt lärande ska även säkerställa att det finns förutsättningar för hög kvalitet inför att en sådan utbildning ska starta upp.
Tematisk uppföljning/utvärdering (nytt inom kvalitetssystemet)	Tematisk uppföljning/utvärdering genomförs för att utveckla områden utifrån KTH-gemensamma behov. Exempel på möjliga teman är kursvärderingar, arbetssätt inom kvalitetsarbetet, examination, handledning, kursutbud inom forskarutbildning.
Peer-review	Peer-review genomförs för att genom kollegial granskning få en extern återkoppling utbildningarnas eller särskilda områdens styrkor och utvecklingsbehov samt att lära över lärosätens gränser.

Kvalitetsdialog	Kvalitetsdialog genomförs för att föra en strukturerad dialog kring utbildningsverksamhetens styrkor och utvecklingsbehov. Kvalitetsdialog ska ge underlag för åtgärder som behöver vidtas på en mer övergripande nivå (skol-/KTH-nivå) för utveckling av den samlade utbildningsverksamheten.
Dialog och arenor (nytt inom kvalitetssystemet)	Dialog förs och arenor skapas för att engagera och motivera studenter och personal i kvalitetsarbetet, sprida goda exempel och utvecklingsarbete för att lära av varandras erfarenheter samt för att hitta nya områden att samarbeta kring över ämnes- och skolgränser.